

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

ПРОТОКОЛ №28

от

неприсъствено заседание на Комисия по заетостта
към Областен съвет за развитие

Днес, на 12.05.2021 г., на основание чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 9 от Закона за насърчаване на заетостта, чл. 6 от Правилник за прилагане на закона за насърчаване на заетостта и чл. 12, ал. 1 от Вътрешните правила за дейността на Комисията по заетост към Областния съвет за развитие на област Плевен, се проведе неприсъствено заседание на Комисията по заетост към Областния съвет за развитие, назначена със Заповед №РД-09-167/10.12.2019 г., на Областен управител на област Плевен.

***Форматът** на заседанието – */неприсъствено заседание/* се налага от обявената извънредна епидемиологична обстановка в страната.

Мотивът за свикване на заседанието е, че в периода от 3-ти февруари до 20-ти март 2021 г. на територията на област Плевен се проведе проучване на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта. Съгласно нормативните разпоредби, Комисията по заетост към Областен съвет за развитие два пъти в годината следва да набира, обработва и предоставя на Агенцията по заетостта информация от областта за потребностите на работодателите от работна сила.

Съгласно матрицата на дейностите изпратена от Агенцията по заетостта, на заседание на Комисията по заетост трябва да бъде представена и обсъдена обобщената информация от проучването.

Поради пандемията от COVID-19, заседанието на Комисията по заетост се налага да бъде проведена неприсъствено.

Дневен ред:

1. Доклад от проведено проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта / I-ви етап – 2021 г./

Предварително преди насрочената дата на заседанието, до членовете на Комисията по заетост по електронен път е изпратен доклад от проведеното проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила.

В периодът определен за обратна връзка (13.05.2021 г.) до Комисията по заетост няма постъпили коментари или становища по темата.

Д О К Л А Д

от проведено проучване в област Плевен на потребностите на работодателите от работна сила по реда на Закона за насърчаване на заетостта /I -ри етап – 2021 г./

(за периода от 1-ви февруари до 20-ти март 2021 г.)

В периода от 1-ви февруари до 20-ти март 2021 г. на територията на област Плевен беше проведен I-ви етап от проучването сред работодателите за потребностите им от работна сила за 2021 г. Проучването се провежда на основание чл. 10, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, съгласно който Комисията по заетост към Областния съвет за развитие участва пряко в провеждане на изследването.

В изпълнение на законовите и нормативни регламенти, както и съобразно посочените в писмо Вх.№РР-02-03-12/05.03.2021 г. на Изпълнителния директор на Агенцията по заетостта указания, от комисията по заетостта и Областния управител, в качеството им на регионален орган по заетостта са осъществени необходимите организационни и координационни дейности.

I. Осъществени действия по стартиране и провеждане на кампанията:

1. Информирание на членовете на Комисията по заетостта и набиране на предложения за участници в работната група по провеждане на проучване на потребностите на работодателите от работна сила.
2. Изготвена Заповед №РД-12.01/04.02.2020 г. на Областен управител на област Плевен за определяне на работната група по провеждане на проучване на потребностите на работодателите от работна сила.
3. Информирание на работодателите за поканата за участие в провежданото проучване, линк към анкетата и информация за срока, в който може да се попълни.
4. Изготвяне на обобщена информация за резултатите на областно ниво от проведеното проучване сред работодателите.
5. Препращане по електронна поща на обобщената информация и анализа на членовете на Комисията по заетостта, за резултатите от проучването на потребностите от работната сила.
6. Изпратена от председателя на Комисията по заетостта в Дирекция „Регионална служба по заетостта” гр. Ловеч информация за проведеното проучване.

II. Работна група

Обработката и обобщението на анкетите е извършено съгласно утвърдената матрица на дейностите, отговорностите и сроковете за изпълнението им. На областно ниво резултатите са обобщени от работна група определена със Заповед №РД-12.01/04.02.2020 г. на Областен управител, в състав от представители на общо 27 организации и институции, членове на Комисията по заетост, в т.ч. Областна администрация Плевен, ДРСЗ Ловеч, ДБТ Плевен, Долна Митрополия, Никопол, Левски, Червен бряг, 11-те общини на област Плевен, работодателските организации с представителства в Плевен - Българска стопанска камара, Българска търговско-промишлена палата – Плевен, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Съюз за стопанска инициатива и др.

III. Конкретни резултати от проведеното проучване

В процеса на проучването общият брой на реалните анкети за област Плевен са **69**, а нормата на отговоряемост е **57,5%**, *сравнено с II-ри етап от проучването през 2020 г. се наблюдава намаляване на бройката взела участие в анкетирането - /тогава са били 144, а нормата на отговоряемост 159,0%/.*

Профил на работодателите:

- ✓ Селско и горско стопанство – **8,8%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 6,9%*);
- ✓ Индустрия – **13,5%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 14,2%*);
- ✓ Строителство – **9,5%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 6,4%*);
- ✓ Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство – **31,5%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 39,2%*);
- ✓ Създаване и разпространение на информация и творчески продукти – **8%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 1,4%*);
- ✓ Финансови и застрахователни дейности – **3,8%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 3,4%*);
- ✓ Операции с недвижими имоти – **1,5%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 0,0%*);
- ✓ Професионални дейности и научни изследвания – **2,7%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 2,0%*);
- ✓ Държавно управление, образование, здравеопазване – **23,6%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били - 22,9%*);
- ✓ Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и др. – **4,2%** (*през 2020 г. II-ри етап проучване са били – 3,4%*).

Въпрос: Кои от посочените знания и умения считате, че е най-необходимо и важно да притежава персоналът във Вашата фирма/организация?

Административни умения	Да	36,7%
	Не	63,3%
Презентационни умения	Да	29,6%
	Не	70,4%
Умения за работа под напрежение	Да	68,0%
	Не	32,0%
Умения за самоконтрол и дисциплина	Да	85,9%
	Не	14,1%
Знания и умения за въвеждане на нови технологии и/или оборудване и/или нов продукт и/или нова услуга в компанията / организацията.	Да	49,9%
	Не	50,1%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на здравословните и безопасни условия на труд	Да	58,4%
	Не	41,6%
Практически знания и умения за прилагане на нормативната уредба в областта на данъчното, осигурителното и трудовото законодателство	Да	17,8%
	Не	82,2%
Практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове.	Да	13,1%
	Не	86,9%
Практически знания и умения за планиране, разработване, изпълнение и отчитане на проекти и програми	Да	18,5%
	Не	81,5%
Знания и умения за практическо прилагане на стандарти и системи за управление на качеството	Да	22,1%
	Не	77,9%
Знания и умения за предаване на натрупан опит, въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка	Да	38,9%
	Не	61,1%
Знания и умения за работа с клиенти чрез осъществяване на промотиране, продажби, търговски умения, умения за водене на преговори	Да	45,4%
	Не	54,6%
Критично мислене	Да	42,7%
	Не	57,3%
Креативност	Да	59,9%
	Не	40,1%
Сътрудничество	Да	66,4%
	Не	33,6%
Медийна грамотност	Да	24,0%

	Не	76,0%
Гъвкавост и адаптивност	Да	57,7%
	Не	42,3%
Ръководни умения	Да	23,3%
	Не	76,7%
Инициативност	Да	63,9%
	Не	36,1%
Продуктивност	Да	68,8%
	Не	31,2%
Социални умения	Да	78,0%
	Не	22,0%

Най-често са отговорили:

Умения за самоконтрол и дисциплина – 85,9% /в II-ри етап от проучването през 2020 г. акцентът е бил върху социалните умения – 70,2%/.

Най-малко отговорили: практически знания и умения за организиране и провеждане на обществени поръчки, подготовка на тръжна документация и участие в търгове – **13,1%** от анкетираните. /запазва тенденцията от II-ри етап 2020 г. – 9,4%/

Въпрос: Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?

Коя компетентност считате за най-важна за персонала във Вашата фирма/организация?	Общуване на роден език	43,9%
	Инициативност и предприемачество	12,4%
	Дигитална компетентност	8,0%
	Умение за учене	7,0%
	Обществени и граждански компетентности	5,1%
	Общуване на чужди езици	3,8%
	Математическа компетентност и основни знания в областта на природонаучните науки	6,1%
	Културна осъзнатост и творчество	1,9%
	Нито една от посочените	11,9%

Най-често са отговорили: общуване на роден език – **43,9%** от анкетираните.

Най-малко отговорили: културна осъзнатост и творчество – **1,9%** от анкетираните.

Въпрос: В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?

В следващите 6 месеца ще търсите ли нов персонал?	Да	17,8%
	Не	76,4%

	Не, предстои освобождаване на персонал	5,8%
--	--	------

Сравнено с данните от II-ри етап от проучването през 2020 г. – 12,2%, сега отчитаме по-висок процент на търсене на нов персонал в следващите 6 месеца – 17,8%.

Въпрос: През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:

През следващите 12 месеца очаквате да освободите персонал най-често поради:	Намаляване на обема на продажби/производство/услуги	39,4%
	Нова вълна на ограничения/забрани за дейността на фирмата	26,3%
	Недостатъчни професионални и личностни умения на персонала	13,1%
	Друго	21,1%

Отчита се, че най-честите причини за освобождаването на персонал във фирмите е поради намаляване на обема на продажбите и услугите, които предлагат – **39,4%**.

Въпрос: През следващите 12 месеца смятате ли да наемате специалисти с квалификация по някоя/и от следните професии?

ОБЩО:	2876
Машинен оператор	464
Сервитьор-барман	230
Асистент на лекар по дентална медицина	153
Монтьор на селскостопанска техника	153
Растениевъд	153
Снабдител	153
Строител – монтажник	153
Охранител	116
Електротехник	93
Социален асистент	93
Сътрудник социални дейности	93
Заварчик	80
Оперативен счетоводител	80
Деловодител	77
Оператор в дървообработването	77
Помощник в строителството	77
Работник в дървообработването	77

Работник в заведенията за хранене и развлечения	77
Работник в растениевъдството	77
Сътрудник в бизнес - услуги	77
Хлебар – сладкар	77
Лаборант	46
Машинен техник	46
Икономист – информатик	40
Леяр	40
Помощник – възпитател	40
Сътрудник в малък и среден бизнес	40

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **2 876** души. /през II-ри етап те са били 2 346 души/

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените: машинни оператори – 464; сервитьор-барман – 230 души; асистент на лекар по дентална медицина; монтьор на селскостопанска техника; растениевъд; снабдител и строител-монтажник – 153 души.
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените: деловодител; оператор в дървообработването; помощник в строителството; работник в заведенията за хранене и развлечения; работник в растениевъдството; хлебар сладкар – 77 души.

Сравнено с данните получени от II-ри етап от проучването за 2020 г. се наблюдава увеличаване на общия брой на лицата които се предвиждат да бъдат назначени на работа през следващите 12 месеца – **2 876 души** /сравнено с предишното проучване - 2 346 души/.

Въпрос: През следващите 12 месеца предвиждате ли да наемате специалисти с квалификация по следните професии, изискващи правоспособност и/или висше образование?

ОБЩО:	1670
Медицинска сестра	276
Водач селскостопански машини	273
Инженер машинен	153
Шофьор	123
Лекар	120
Учител	120
Мотокарист	93
Специалист софтуер	77
Специалист проекти	46
ИКТ специалист	40
> Други	351

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **1 670** души с квалификация по следните професии, изискващи правоспособност и/или висше образование.

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените: медицински сестри – 276; водач на селскостопански машини – 273, инженер машинен – 153 души.
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените: специалист софтуер – 77; специалист проекти – 46; ИКТ специалист – 40 души.

Сравнено с II-ри етап от проучването през 2020 г. /2 234/ през I-ви етап 2021 г. се наблюдава намаление на търсените специалисти през следващите 12 месеца с квалификации по професии изискващи висше образование – 1 670 души.

Въпрос: Ще имате ли потребност от работници без специална квалификация през следващите 12 месеца?

ОБЩО:	2129
Работници в селското, горското и рибното стопанство	589
Работници в транспорта и складирането	93
Работници в преработващата промишленост	40
> Други неквалифицирани работници (обща работници, куриери, носачи и др.)	1408

Общо за област Плевен е заявено, че в следващите 12 месеца ще бъдат наети – **2 129** души без специална квалификация. */през 2020 г., II-ри етап на проучването са били 1 450 души/*

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените: работници в селското, горското и рибното стопанство – 589 души. */през 2020 г. те са били на последно място по търсене/*
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените: работници в преработващата промишленост – 40 души.

Като цяло се наблюдава значително увеличение на потребността от работници без специална квалификация сравнено с резултатите от II-ри етап от 2020 г.

Въпрос: За заявените потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?

За заявените по-горе потребности от кадри през следващите 12 месеца, моля посочете преобладаващия вид заетост?	Сезонна заетост (изцяло, 100%)	15,0%
	76 - 99% сезонна заетост	0,0%
	50 - 75% сезонна заетост	0,0%
	Под 50% сезонна заетост	4,3%
	Постоянна заетост (изцяло, 100%)	65,3%
	Краткосрочна (под 6 месеца) заетост	15,4%

Като преобладаваща заетост се отчита – постоянната с **65,3%**.

Сравнено с 2020 г. II-ри етап от проучването /5,9%/ сега се наблюдава **значително намаление на процентите при сезонната заетост – 0,0%**, а при **постоянната заетост леко намаление – 65,3%**, като през II-,и етап 2020 г. е 67,8%/.

Въпрос: За заявените потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?

База		1792
За заявените по-горе потребности срещате ли затруднения при намиране на работна сила?	Да	60,7%
	Не	39,3%

През 2020 г. II-ри етап се отчита, че затруднения срещат 59,9% от анкетираните, като 40,1% са отговорили отрицателно. Тенденцията към момента сравнено с миналия период на проучване се запазва.

Въпрос: За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?

База		1087
За коя от посочените професии смятате, че имате най-големи затруднения в намирането на работна сила?	Машинен оператор	10,7%
	Продавач – консултант	7,0%
	Програмист	7,0%
	Оператор в дървообработването	7,0%
	Работник в растениевъдството	7,0%
	Хлеббар – сладкар	7,0%
	Работник в заведенията за хранене и развлечения	7,0%
	Работник в заведенията за хранене и развлечения	7,0%
	Офис – мениджър	7,0%
	Монтьор на селскостопанска техника	7,0%
	Снабдител	7,0%
	Електротехник	4,3%
	Заварчик	3,7%
	Животновъд	3,7%
	Работник в животновъдството	3,7%
Не е посочено	3,7%	

- ✓ *Най-голям е броят на заявените: машинен оператор – 10,7%, продавач-консултант, програмист, оператор в дървообработването, работник в растениевъдството – 7,0%.*

През 2020 г. през II-ри етап от проучването, най-големи затруднения при намирането на работна сила са били за: търговски представител, машинен оператор, лаборант, работник в растениевъдството – 9,8%. Работник в растениевъдството запазва тенденцията за най-трудно намиране на работници.

Въпрос: Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или ограничителни мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?

База		1792
Моля, отбележете какво влияние може да окаже следваща COVID криза и/или огран мерки върху заявените от Вас потребности от нов персонал?	Няма да окаже влияние	50,8%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 75%	21,3%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 50%	15,0%
	Заявеният брой необходими кадри ще се намали с около 25%	0,0%
	Няма да е необходим нов персонал	12,8%

От анкетираните 50,8% заявяват, че кризата не би оказала влияние на дейността им. През 2020 г. техният брой е 47,6%.

Въпрос: Колко работника/служители считате, че ще освободите, съобразно техните образователно-квалификационни характеристики:

ОБЩО:	459
Специалисти с висше образование	77
Специалисти със средно образование	77
Неквалифицирани (обща) работници	306

Въпрос: В случай на нова вълна COVID-19, смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал при наличие на финансова подкрепа за:?

База		652
В случай на нова вълна и ограничителни мерки във връзка с COVID-19 кризата,	40% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	0,0%

смятате ли, че е възможно да НЕ освободите персонал...	60% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	29,6%
	80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала	35,2%
	Няма да мога да запазя персонала при каквато и да е финансова подкрепа	23,5%
	Не мога да преценя	11,7%

Преобладаващо е мнението на анкетираните, че не е възможно да не освободят персонал в условията на нова вълна от COVID-19, ако не бъдат подпомогнати 80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала. Най-висок е и отговорът на анкетираните по този показател през 2020 г.

Въпрос: За заявените потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?

База		1792
Q9. За заявените по-горе потребности от кадри, какъв ще бъде преобладаващият режим на работа?	Пълен работен ден	56,8%
	Пълен работен ден, сменен режим на работа	11,1%
	Непълен работен ден	32,1%
	Работа от разстояние (надомна, дистанционна форма)	0,0%

Въпрос: Очаквате ли след 3-5 години да търсите и наемете на работа специалисти с висше образование?

ОБЩО:	2695
Право	46
Химични технологии	46
Комуникационна и компютърна техника	123
Електротехника, електроника и автоматика	153
Информатика и компютърни науки	163
Машинно инженерство	193
Администрация и управление	309
Архитектура, строителство и геодезия	356
Икономика	393
> Други	914

✓ *Най-голям* е броят на заявените специалисти по: други – 914, икономика – 393 души, архитектура, строителство и геодезия – 356 души, администрация и управление – 309 души и машинно инженерство – 193 души;

- ✓ *Най-малък е броят на заявените специалисти по: право и химични технологии – 46 души.*

През проведеното II-ри етап проучване за 2020 г. с най-голям брой на заявени специалисти са били: други – 1 248, администрация и управление – 409 души и машинно инженерство – 310 души. Най-малък е бил броят на заявените специалисти по: комуникационна и компютърна техника – 57 души.

Като цяло се отчита постоянна тенденция при търсене на специалисти с професия – машинно инженерство.

Въпрос: Считате ли, че след 3-5 години ще имате потребност от специалисти със средно образование в посочените по-долу професионални направления?

	Плевен
ОБЩО:	5016
Търговия на едро и дребно	852
Хранителни технологии	638
Строителство	476
Машиностроене, металообработване и металургия	432
Секретарски и административни офис дейности	217
Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми	200
Производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло	199
Архитектура, урбанизъм и геодезия	193
Растениевъдство и животновъдство	193
Компютърни науки	153
Дентална медицина и зъботехника	153
Електротехника и енергетика	125
Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника	125
Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	125
Транспортни услуги	120
Счетоводство и данъчно облагане	48

Администрация и управление	48
Технологии за опазване на околната среда	46
Градинарство (паркове и градини)	40
Социална работа и консултиране	40
> Други	595

- ✓ *Най-голям* е броят на заявените специалисти по: търговия на едро и дребно – 852 души, хранителни технологии – 638 души, и строителство – 476 души.
- ✓ *Най-малък* е броят на заявените специалисти по: социална работа и консултиране – 40 души и градинарство – 40 души.

През II-ри етап от проучването за 2020 г. най-голям е бил броят на заявените специалисти по: производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи – 1 344 души. Най-малък е бил броят на заявените специалисти по: социална работа и консултиране – 60 души.

Като цяло през 2019 г. най-голям е бил броят на заявените специалисти по: търговия на едро и дребно – 470 души, и най-малък по електротехника и енергетика – 20 души.

IV. Изводи и констатации:

- ✓ Анкетата обхваща ключовите въпроси свързани с компетенциите, знанията и уменията на търсените кадри от работодателите. Цялостната събрана информация ще послужи за определяне на по-нататъшните приоритети на областната политика по насърчване на заетостта и в сферата на образованието и обучението, в съответствие с приоритетите на областната стратегия за развитие и регионалните, областните и общинските планове за развитие.
- ✓ В процеса на проучването общият брой на реалните анкети за област Плевен са **69**, а нормата на отговоряемост е **57,5%**, *сравнено с II-ри етап от проучването през 2020 г. се наблюдава намаляване на бройката взела участие в анкетирането - /тогава са били 144, а нормата на отговоряемост 159,0%/.*
- ✓ Преобладаващо е мнението на анкетираните, че не е възможно да не освободят персонал в условията на нова вълна от COVID-19, ако не бъдат подпомогнати 80% от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала.
- ✓ Отчита се, че най, честите причини за освобождаването на персонал във фирмите е поради нови ограничения или забрани за дейността им.
- ✓ Сравнено с данните получени от II-ри етап от проучването за 2020 г. се наблюдава значително увеличение на общия брой на лицата които се предвижда да бъдат назначени на работа през следващите 12 месеца – **2 876** души.
- ✓ Сравнено с II-ри етап от проучването през 2020 г. /2 234/ през I-ви етап 2021 г. се наблюдава намаление на търсените специалисти през следващите 12 месеца с квалификации по професии изискващи висше образование – **1 670** души.
- ✓ Необходимо е да се търси начин за разширяване обхвата на работодателите в региона, за попълване на анкетния формуляр, което ще даде една по-пълна информация на потребностите от работна сила в областта.

- ✓ Необходимо е да се помисли относно финансовата подкрепа на работодателите, свързана с провеждането на обучение на своите служители за повишаване на квалификацията и дуалната форма на обучение от обучаваща институция и наставник, както и минимизиране на затрудненията свързани с разходите за междуселищен транспорт на наетите лица от други населени места.

Настоящият доклад е изпратен в срок до Агенцията по заетостта с копие до ДРСЗ – Ловеч и Областен управител на област Плевен.

Изготвил протокола:/П/.....
Милен Първанов
Главен експерт в дирекция АКРРДС
Областна администрация - Плевен

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/П/.....
ТАТЯНА БОЖИНОВА
ЗАМЕСТНИК ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН